

شبیه‌سازی تعادل منابع و مصارف در صندوق‌های بازنشستگی بر اساس ریسک‌های جمعیتی

حسن چهارمحالی^۱, حمیدرضا ایزد بخش^۲, حمیدرضا کردلویی^۳, میرفیض فلاح شمس^۴

چکیده

زمینه و هدف: صندوق‌های بازنشستگی از جمله نهادهای مهم و تأثیرگذار بر اوضاع اقتصادی و اجتماعی جامعه شمرده می‌شوند. ارائه راهکارهای مناسب بهمنظور حفظ تعادل این صندوق‌ها، به شناخت دقیق شرایط و عوامل تأثیرگذار بر وضعیت آن نیاز دارد. یکی از عواملی که بر تعادل منابع و مصارف صندوق‌ها تأثیر می‌گذارد، تغییر جمعیت کشور است. در این پژوهش، مدلی برای شبیه‌سازی تعادل منابع و مصارف در صندوق‌های بازنشستگی بر اساس ریسک‌های جمعیتی ارائه شده است.

روش: در این مقاله، ابتدا عوامل مهم تأثیرگذار بر وضعیت صندوق بازنشستگی شناسایی شدند، سپس با استفاده از مدل‌سازی پویاشناسی سیستم، بحران فزونی مصارف بر منابع صندوق در قالب مدل علت‌ومعلوی ترسیم شد و در ادامه، به‌کمک نرم‌افزار نیسیم، مدل حالت جریان در افق زمانی ۵۰ ساله پیش‌بینی و طراحی شد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش از احتمال تأثیر مثبت افزایش ۲۳ درصدی زادوولد بر میزان نقدینگی سازمان حکایت می‌کند، این در حالی است که کاهش شدید میزان زادوولد و افزایش تورم در بلندمدت، بر میزان نقدینگی صندوق، بیشترین تأثیر منفی را می‌گذارد. مقدار نسبت پشتیبان و نقدینگی در خروجی مدل شبیه‌سازی، گویای بروز بحران شکاف منابع و مصارف صندوق، در دهه‌های آغازین سال ۱۴۰۰ است.

نتیجه‌گیری: نتایج به‌دست‌آمده از شبیه‌سازی سیستم منابع و مصارف صندوق بازنشستگی نشان می‌دهد که در صورت تداوم روند فعلی، در آینده نزدیک بحران بازنشستگی بروز می‌کند. از سوی دیگر، بر اساس بررسی سناریوهای مختلف مشخص شد که در کوتاه‌مدت، افزایش میزان کسورات و میزان جذابیت، بر پایداری صندوق تأثیر بیشتری دارد؛ اما در بلندمدت، به‌دلیل اثر معکوس افزایش میزان کسورات در پرداخت‌های حق بیمه، جذابیت صندوق‌ها کاهش می‌یابد و در عمل، متغیرهای جمعیتی بیشترین تأثیر را بر پایداری صندوق‌ها می‌گذارند.

کلیدواژه‌ها: صندوق بازنشستگی، تعادل منابع و مصارف، شبیه‌سازی سیستم‌های پویا، ریسک‌های جمعیتی، پایداری صندوق

استناد: چهارمحالی، حسن، ایزد بخش، حمیدرضا، کردلویی، حمیدرضا، فلاخ شمس، میرفیض (۱۴۰۰). شبیه‌سازی تعادل منابع و مصارف در صندوق‌های بازنشستگی بر اساس ریسک‌های جمعیتی. *مطالعات منابع انسانی*, ۱۱(۳)، ۷۱-۹۶.

۱. دانشجوی دکتری، گروه مدیریت مالی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران. ایران.
رایانامه: hasan8171@gmail.com

۲. استادیار، گروه مهندسی صنایع، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه خوارزمی، تهران. ایران. رایانامه: hizadbakhsh@khu.ac.ir

۳. دانشیار، گروه مدیریت بازرگانی، دانشکده مدیریت و حسابداری، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اسلامشهر، تهران، ایران.
رایانامه: kordlouie@iaiu.ac.ir

۴. دانشیار، گروه مدیریت مالی، دانشکده مدیریت، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: mir.Fallah_shams@iauctb.ac.ir

© دانشکده مدیریت، دانشگاه علوم و فنون هوایی شهید ستاری
مطالعات منابع انسانی، ۱۴۰۰، پاییز، دوره ۱۱، شماره ۳، صص. ۷۱-۹۶.

شاپای الکترونیک: ۲۷۸۳-۰۶۲۴
نویسنده مسئول: حمیدرضا ایزد بخش
دریافت: ۱۹/۰۳/۱۴۰۰، پذیرش: ۱۱/۰۶/۱۴۰۰